

En beboer i landsbyen Karmanovo. Transnistriens befolkning består af uforholdsvist mange ældre mennesker, da de fleste unge flytter til Rusland.

► ligtoget. Derfor samler der sig en lang række biler bagved. De mørke skikkelser går lydløst og med sænkede hoveder. Bortset fra de motoriserede køretøjer kunne den arketyperiske dødsdemonstration være trådt direkte ud af middelalderen.

Samme triste stemning hersker et sted i en baggård i Tiraspol's Balka-bydel. Her er en netop afdød beboer blevet lagt ud på nogle bukke, som dem man bruger til at holde en bordplade. Foran døren til opgangen, hvor den gamle kvinde boede, samles familie og naboer om den lille livløse krop for at tage afsked. En præst leder ritual. Han svinger røgelse over liget og siger trøstende ord til de forgrædte ansigter.

Vandkunst i Tjobrutji

Den konstante påmindelse om en anden verden i kraft af de mange sovjet-monumenter, at møde de talrige transnistriere, der indleder deres rejse mod det hinsides samt det faktum, at verdenssamfundet nægter at anerkende Transnistrien som et selvstændigt land – at republikken altså egentlig ikke eksisterer – giver følelsen af at være i limbo. Landet udgør et ikke-sted mellem øst og vest, fortid og nutid, himmel og helvede, kommunisme og kapitalisme. Som også det særprægede sted Dante og Virgil lagde bag sig, minder rejsen gennem Transnistrien om oplevelser i skærsmulden.

Nu er det meget småt med arbejde. Alle fabrikkerne lukkede i den nye tid efter Sovjetunionen. Nu flytter alle til Rusland for at arbejde – alle de unge. Kun de gamle bliver tilbage.

Valentina Bojko, borger i Transnistrien

Rejsen fører videre ned til Tjobrutji syd for Tiraspol. Langs støvede grusveje og mellem vejribte træhuse har landsbyen kun få bygninger, der skiller sig ud: Posthuset og Huset for Kultur. Bygningerne udgjorde manifestationerne af sovjetisk magt. Derfor hæver de sig af bastant murværk og tykke søjler. Lokale Mikhail Karaman fører ind i en vandskulpturpark, der ligger lige ved siden af. Den er fyldt med bassiner, broer, vandfald, lysthuse og fontæner. En af de udtryksfulde statuer knæler og drikker.

»Parken er udført af kunstneren Dmitrij Rodin, som selv kom her fra Tjobrutji,« forklarer Karaman.

Myndighederne har taget de første initiativer til at istandsætte landsbyens vigtige turistattraktion, der ellers ikke har været vedligeholdt siden Transnistrien var en del af USSR.

I forlængelse af vandskulpturparken står en stor mindevæg. Med utallige ovale portrætter hædrer den Tjobrutjis sønner, som faldt i den Store Fædrelandskrig mellem 1941-1945. Sejren over Nazityskland var en af Sovjetunionens vigtigste konstituerende myter. Monumenter af denne slags blev opført fra Brest til Vladivostok.

Med en respektfuld mine løfter Mikhail Karaman armen og peger på en af de afbillede på muren:

»Der er min bedstefar. Han hed det samme som mig.« ■

REJSEN DERTIL

Den letteste måde at komme til Transnistrien på går via Moldovas hovedstad Chisinau. Derfra kører der hyppige minibusser til Tiraspol.

Den bedste forbindelse til Chisinau har Air Baltic. Selskabet flyver over Riga for priser, der starter ved 2.300 kr. for en returbillet.

Turen til Chisinau fra Kastrup tager 5-6 timer med Air Baltic.